

Vörös Lobogó

Az R. M. P. Arad-Varosi és Rajoni Bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam,
3582. szám
4 oldal,
29 bani
1956,
augusztus 31,
péntek

Lapunk tartalmából:

- Kazinczy Ferenc halálának 125. évfordulója (2. old.)
- Uj, modern mozi épül (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- A szakszervezeti csoport felelőse (3. old.)
- Egy év alatt (3. old.)
- Mezőgazdasági tanácsadó, Takarmányok silózása vagy erjesztése (3. old.)
- A világ népei egyiptom mellett állnak a Szuézi kérdésben (4. old.)
- Fagerholm finn miniszterelnök nyilatkozata K. J. Vorosilov finnországi látogatásával kapcsolatban (4. old.)
- A Szakszervezeti Világszövetség nyilatkozata a nyugat-németországi dolgozók demokratikus jogai elleni merényletekről (4. old.)

A világ népeivel együtt felemeljük tiltakozó szavunkat

A német kommunisták harci elszántságát nem lehet megtörni

A karlsruhei Szövetségi Alkotmánybíróság önkényes ítélete betiltotta és ezáltal törvényen kívül helyezte Németország Kommunista Pártját. Ezzel a terrorista akcióval megkísérelték Nyugat-Németország legfelsőbb bíróságait sújtani, akik rendíthetetlenül küzdöttek Németország újraegyesítéséért, a békéért, a demokráciáért.

Mely felháborodással értesültem azokról a terrorintézkedésekről, amelyeket Nyugat-Németország kommunistái ellen fogantatosítottak. A legreakciósabb nyugatnémet körök arra az utra léptek, amelyen a hitlerista terrorizmus haladt akkor, amikor a német burzsoázia segítségével uralomra jutottak és felszámolták a nép legelölőbb szabadságjogait.

Ma azonban, az új történelmi feltételek között a helyzet egészen más és Németország Kommunista Pártját nem lehet megsemmisíteni. Az összes nehézségek ellenére Németország Kommunista Pártja nem fogja megszüntetni a harcot, hanem tovább fog küzdeni a fasiszmus, a Wehr-

Két nap alatt

Felszabadulásunk ünnepe utáni szombaton a G. Dimitrov vagongyárban nagyszámú termelési eredményeket értek el. A gépműhelyben Ponta Nicolae 168, Golomici Ioan pedig 187 százalékkal teljesítette a napi előírányzatát. A fékosztályon Stepan Adrian 220 és Roman Bujor 172 százalékos teljesítménye a legkiválóbb. A szerszámműhely dolgozói közül Zaharia Traian és Martin Dumitru termelési eredményei említésre méltók. A főmechanikus osztály két dolgozója, Suba János és Kukla József csaknem két normát teljesített augusztus 25-én.

Hétfőn, augusztus 27-én a vagon osztály munkacsoportjai tünnek ki a termelésben. Mihaleczky Péter, Schan Jakab, Lutz Mihály és Schreih János csoportvezetők értek el az irányításukkal dolgozókkal együtt jóval 200 százalékon felüli teljesítést. A befejező osztályon a Flacaru Rosie brigád, Ferecz Géza, Freer Gáspár és Spanier Miklós munkacsoportjai 127—153 százalékos teljesítéssel a napi teljesítéssel kerültek az élenjárók sorába. Az asztalosműhely munkacsoportjai, a rugóműhely két brigádja és a kovácsműhelyben Weininger Ferenc, valamint Pinos György munkacsoportjának tagjai végeztek kiváló munkát.

Kitüntetett dolgozók irányításával

Ötféle anyagból 16-féle női blúz varrnak az ARTEX termelőszövetkezet 6. számú osztályán. Az ecosse, a sportvászón, a Vivi és Bega piké, valamint a kockás és az úde, egy színű puplin anyagok redőli között szorgos kezek igazgatnak. Ezen az üzemi osztályon Nagy Eszter vezetésével egyeztetett két modell készítése és ezzel együtt naponta 40—50 blúzzal varrnak többet. A jó eredmények elérésében jelentős szerepe van Nagy Eszter elvtársnőnek, akit felszabadulásunk 12. évfordulóján a termelőszövetkezet élenjárója jelvényt tüntetett ki.

Magera Ilona, a 4. sz. osztály vezetője és Szarvas Péter a 2. számú osztályon dolgozó brigád vezetője dicserő oklevelet kaptak. A 6. számú osztály dolgozóinak közül Kolb Ilona, Soós Pirok és Papp Etelka a leggyorsabbak. A 2. sz. konfekció osztályon Szarvas P. vezetésével a brigád rendszeresen 100 százalékon felül teljesít. Borsos Ilona, Szernetz Erzsébet és Mózes Sarolta brigádtagok nagymértékben járultak hozzá a kitűnő termelési eredményekhez.

Konyhaművészeti és cukrászati kiállítás

Az elmúlt napokban a Ciocirlia-vendéglő konyhájában a Közelítási Tröszt vezetősége konyhaművészeti és cukrászati kiállítást rendezett.

A kiállítás sikeréhez nagyban hozzájárultak Geger Lajos a Ciocirlia, Hess Zoltán a hideg konyha, Geger István a állomás, Vidican Aranka a Victoria, Căraib Ioan a Miorița, Dinnyési A. és Doka J., az Ardealu vendéglő szakácsai. A cukrászati laboratórium részéről Nagy Pál és munkatársai végeztek szorgalmas munkát a kiállítás sikeréért.

Figyelmes munka — jó eredmény

A December 30 gyár befejező osztályán nagy figyelmet igényel a minőségi ellenőrk munkája. Az itt dolgozó ifjúsági brigád becsülettel eleget tesz feladatának. Erről tanuskodik a 103,4 százalékos tervteljesítés. A képen Brutyó Annát, Német Juliát, Tóth Ibolyát, Dulcean Floriciát és Bistroi Anat látjuk munka közben.

Nem lankad a munkátem a November 7 gyárban

Jóminőségű liszt készül a malomban

A buza minősége az őrlésből kerülő liszt minősége és a kiörlési százalék szempontjából döntő fontosságú. A malomrészleg laboratóriumának munkaközössége ezért fokozottan végzi az elemzést és gyorsabban tájékoztatja a malomrészleg dolgozóit az eredményekről. A buza minőségi vizsgálatánál a szagát, fajsúlyát, valamint keverékeségét állapítják meg. A lisztnek a szagát, nedvességtartalmát, kémiai összetételét vizsgálják, színének alapján pedig a kiörlésre következtetnek. A fokozott ellenőrzéssel sikerült a malomrészlegnek a minőségi mutatószámot.

A részleg dolgozói között teljes lendülettel folyik az augusztus elsején beindított szocialista munkaverseny. Augusztus 23-án tett vállalkasait teljesítették. Így a termelési tervet 9 százalékkal teljesítették a vállalt 2 százalékhelyett. 2000 kiló grizt vállaltak terven felül és 4560 kilót adtak. Lisztből a vállalt 5000 kiló helyett 15.600 kiló a termelés terven felül.

A szocialista verseny folyamán a Március 8 brigád tagjai járnak élen, akik tervüket rendszeresen 3—5 százalékkal teljesítik. Jóminőségű munkájával Schisler János csomagolóbrigádja tűnik ki. Az egyéni verseny élen a kopatónál dolgozó Kuruczi Sándor áll, aki normáját átlag 5 százalékkal teljesíti.

Élesztő — terven felül

Az augusztus 23-i vállalásaikkal az élesztőgyár dolgozói 6000 kiló élesztőt vállaltak terven felül. Vállalkásukat teljesítették. Emellett még 7000 lej értékű nyersanyag, segédanyag és fűtőanyag megtakarítást is értek el. A szigorú ellenőrzés és a vegyelemzés segítségével a tartósságnál a STAS által előírt mutatószámot 10 százalékkal sikerült megjavítani.

A részleg dolgozói közül jó munkájukkal kitűntek Simulov Ioan, Szabó Erzsébet, Dragan Cornelia és Menczman Katalin.

A szeszgyár működésének biztosításáért

A szeszgyárban rövidesen teljes lendülettel megindul a gyártási munka. Idén az általános javításokra nagy súlyt fektettek, mivel az elmúlt év folyamán több berendezés megsérült, vagy megrongálódott és így év közben gyakori volt a leállítás. A javítási és szerelési munkálatokból a gyárban dolgozó ifjú kazánkovácsok is derekasan kivették részüket. Augusztus 23-ig teljes befejezték a desztilláló berendezés javítását. Az ifjúságunk közül jó munkájukkal kitűntek Joia Ioan, Farkas György, Milca Ioan, Filimon Dumitru, Faragó György és Lepedő Pál.

Felszíni szénfejtés Petrillán

A petrillai bánya 5. számú részlegén nemrég új fejtést nyitottak meg, amelyben a felszínen termélik a szenet. A felszíni fejtési módszert a magaslóku gépesítés jellemzi. A szénfront megővése után eszkávtor rakja csillékbe a szenet. A csil-

léket sodronyhuval segítségével önműködően indítják a preparáció felé. A nagyfokú gépesítés természetesen lényegesen növeli a munka termelékenységét. Az utóbbi két hét alatt az új szénfejtésnél dolgozó ifjúsági brigád Miclosiu Miron vezetésével 1254 tonna szenet termelt.

Hirek Pankotáról

Teljesítik állam iránti kötelezettségeiket

A pankotai dolgozó parasztek is megértették, hogy az államnak járó kvóta beszedésével hazajás kötelezettség. Ezt igazolja a községi begyűjtési meghatalmazott kimutatása is, amelyből kitűnik, hogy a termelők a harmadik negyedére előirányzott hus- és tejkvótát már beadták. Az évi tervet eddig tejből 90, marhahúsból 90, disznóhúsból pedig 91 százalékkal teljesítették.

A hus- és tejkvóta beszedésével párhuzamosan a község dolgozó parasztjai igyekeznek a halászosokból is beszállítani az államnak járó mennyiséget. Legtöbben a céspögpéptől közvetlenül a gabonabegyűjtő-központokhoz szállították termésük egy részét. Ebben a munkában Munteanu Nicolae, Kaiser Ferenc, Maciu Maria, Ruja George, Bolovan Dumitru néptanács képviselői és mások jártak az élen.

A termelők szorgalmas munkája eredményeként búzából 70, szénából pedig 85 százalékkal teljesítették kvótatartási előíranyzatukat. Braiu George községi begyűjtési meghatalmazott naponta terepmunkát végez és a kimutatókat is pontosan elkészíti. Munkájában Lădăş Pavel párttag, valamint Cozma Pavel begyűjtő társai segítik.

Készülnek az őszi kampányra

A mezőgazdasági kampány sikeres és időben történő teljesítése nagymértékben az előkészületi munkától függ.

Ezt tartotta szem előtt a pankotai néptanács végrehajtó bizottsága is, amikor gondoskodott a javítóműhelyek alapos megszervezéséről. A lovatartású szerszámok, felszerelések javításán négy, a traktorok és más mezőgazdasági felszerelések javításán pedig három javító-műhely dolgozik. Eddig különösen Rente István kovács tűnt ki.

Eddig mintegy 75 százalékkal elévgezték az őszi kampányban használatra kerülő mezőgazdasági gépek és szerszámok javítását. Funaru Petru, Păduraru Pavel, Bolovan Dumitru és Fruja Georgeho dolgozó parasztek és sokan mások már kijavított mezőgazdasági szerszámokkal várják az őszi kampány megkezdését.

Syengén halad a szántás

A szántás menetéről nem mondhatunk dicserő szavakat. A csep- lést már napokkal, sőt hetekkel előtt befejezték, a nyári ugordást azonban kis területen elévgezték el. A község határában lévő 1100 hektárból mindössze 192 hektárt ugordtak. Jó volna, ha az őszi szorgalmas dolgozó parasztek, mint Buda Simion, Funaru Petru, Bognică Ferenc példáját — akik a szántást elévgezték — mások is követnék, mert csakis így biztosíthatják a jövő évi bőséges termést.

A történelem nem fog megismétlődni...

„Mert mi vagyunk a német zsoldosok.”
Francois Villon, a franciák haladószerű költője írta visszatérő soroként a jentí szavakat az aggodalmat, gyermekeket, néket egyaránt könyörtelenül pusztító középkori német zsoldosokról.

Bismarck is a történelmi fejlődést akarta megállítani a szocialista-ellenes törvénnyel. Hitler véres terrorjával akarta megenni ugyanezt, de ahogyan ő elbukott, ugyanugy valamennyien el fognak bukni, akik azért állnak ki, hogy a reakciós erők üldözzék a haladó erőket, a német nép legjobb fiait, mint ahogy el fognak bukni mindazok, akik újra lángba akarják borítani a világot.

Románia a közelmultban kapta vissza a Szovjetuniótól történelmi értékű műkincseit, amelyeket ugyancsak a német megszállók rablásai elől menekítettek el az első világháború idején.

Még nem tünnek el teljesen Románia földjéről a tizenkét esztendővel ezelőtti hitlerista megszálló csapatok dúlásának nyomai és a bonni kormány új zsoldosokat akar a német nép sorából a nyugati reakciók szolgálatába állítani, hogy vég-

leg megsemmisítse mindazt, ami a civilizáció, a kultúra értéke, amit az embereknek sikerült az évszázadok kulturális emlékei közül megőrizniük.

Ezt olyan időben akarják tenni, amikor a világ ezermillió embere tervet érve révén a béke és demokrácia és a szocializmus útjára lépett. Olyan időben, amikor a Német Demokratikus Köztársaságban gyűkeresőt kiűrtözték az imperializmust és militarizmust és építik a szocializmust.

A történelem azonban nem ismétlődik meg. A bonni kormánykörök nem sikerülhet véghezvinniük mindazt, amit Hitler az emberiség ellen elévgezt. Nem lehet már megállítani a történelmi fejlődést, nem lehet félreállítani a dolgozók egységéért, szabadságért harcoló pártot, a kommunisták pártját.

A mi kötelezettségünk teljes erővel támogatni a nyugatnémet haladó erőket, amelyek velünk együtt harcolnak a dolgozók egységéért, az egész világ népeinek szabadságáért. Bizalommal tekintünk a békés jövő felé és küzdeni fogunk mindazért, ami a fejlődést, a békét szolgálja.

ZALÁ BELA,

a tartományi muzeum igazgatója

Szolidárisak vagyunk a nyugat-német kommunisták harcával...

Az a hajsza, amelyet Adenauer kormánya a nyugatnémet nép akaratára ellenére Németország Kommunista Pártja ellen indított, mélyeséges felháborodással tölt el minden becsületesen gondolkodó embert. Mi nagyon jól tudjuk mi volt ezzei a cselekedetével Adenauer kormányának a célja. Meg akarta szüntetni a Kommunista Pártot és azokat a demokratikus szervezeteket, amelyek a békéért harcolnak és a fegyverkezés ellen emelik fel szavukat, mert a fegyverkezésből csak a fegyvergyárosok huznak hasznót. Az amerikai imperialisták bércelei, élükön Adenauerrel mindenképpen meg akarják akadályozni Németország újraegyesítését, félnek a béke táborának napról-napra való erősödésétől és ezért mindent elévgetnek, hogy a kommunista pártot beszennyezzék próbáikkal.

Még élénken emlékezünk a Reichstag perre, amikor hamis vádakkal akarták megbélyegezni a kommunistákat, de Georgi Dimitrov a vádoltak padjáról leplezte le a hazug imperialista provokátorokat.

Jól tudjuk, hogy milyen vége lett Hitler fasiszta rendszerének, de azt is tudjuk, hogy az emberek milliói pusztultak el a német haláltáborokban. Nem akarjuk, hogy a világot még egyszer ilyen galád cselekedetekkel szennyezzék be.

Mélyeségesen téved Adenauer kormánya, ha azt hiszi, hogy a Kommunista Pártot hatalmi szóval meg lehet szüntetni. Németország Kommunista Pártjának sajtószerve, a Freies Volk illegálisan jelenik meg és ez a lap megírta, hogy „itt voltunk, itt vagyunk és itt is maradunk.”

Mi pedig, a G. Dimitrov gyár dolgozói messzemenő szolidaritásunkról biztosítjuk a nyugatnémet kommunisták illegális harcát, amelynek célja a béke megvédése, Németország demokratikus egyesítése, a népek biztonságának megteremtése.

Molnár Bálint,

a forgószámoly osztály felelőse

A volt antifasiszta politikai bebörtönzöttek és deportáltak tiltakozása

A volt antifasiszta politikai bebörtönzöttek és deportáltak romániai egyesülete tiltakozást juttatott el a karlsruhei alkotmányozó törvényszékhez a Németország Kommunista Pártjának törvényen kívül helyezésére vonatkozólag hozott önkényes ítélelvél kapcsolatban.

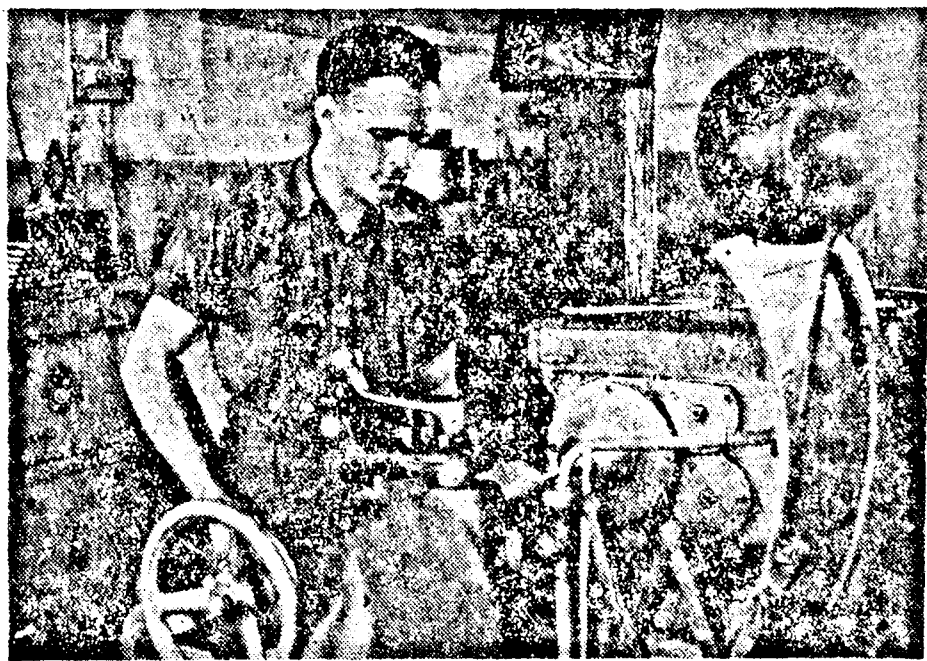
A tiltakozás hangoztatja, hogy a bonni hivatalos körök a döntésükkel a multbeli reakcióhoz csatlakoznak s megkísérlék újra feltámasztani a fasiszmust.

„A kommunisták üldözése és Németország Kommunista Pártjának

betiltása — hangzik a tiltakozás — nemcsak a törvényszék politikai és erkölcsi tétkintélyének elvesztését vonja maga után, hanem nyílt mérenylet a Német Szövetségi Köztársaság szabadsága és élete ellen s közvetlenül fenyegeti az európai békét és biztonságot.”

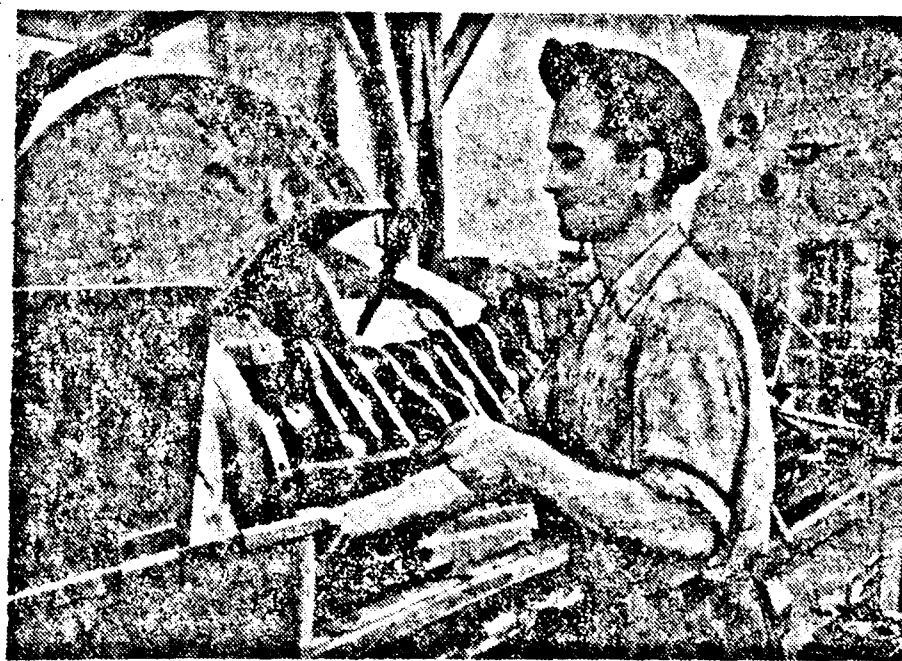
A tiltakozás a következő szavakkal fejeződik be: „A volt antifasiszta politikai bebörtönzöttek és deportáltak romániai egyesületei egyenesen tiltakozik az alkotmány megszegése ellen és az önkényes ítélet hatálytalansítására szólítja fel a törvényszéket.”

Az ország élenjáró gépközpontja

Néhány nappal ezelőtti az aradi gépközpont dolgozói számára örvendő esemény zajlott le. Az első félévben végzett derekas munkájukért méltó jutalmat kaptak. A TEBA gyár klubjában megtartott ünnepi gyűlésen Werner János főmérnök elmondotta, hogy az első félév globális termelési tervét 122 százalékkal, az árutermelési tervet pedig 139 százalékkal teljesítették. Helyes összhang állt fenn az első félévi terv összes mutatószámának teljesítésében. Az ország valamennyi gépközpontja közül az aradi érte el a legszebb eredményeket, s így elnyerte „az ország élenjáró gépközpontja” címet.

Az ünnepi gyűlésen vették át a kitüntetéssel járó Vörös zászlót. A gépközpont dolgozói 34.000 lej pénzjutalmat is kaptak. Az ünnepi gyűlés végén különböző értékes jutalmakat osztottak ki azok között, akik leginkább hozzájárultak a siker eléréséhez. Többek között ki-

osztottak néhány rádiót, órákat, kerékpárt, szőnyeget, öltönyöket, Vesta tüzhelyet, több Aragáz-tartályt és más értékes tárgyakat.

Az ünnepi gyűlés végével a gépközpont dolgozói és családtagjaik kellemes órákat töltöttek a „Cina” kerthelyiségében rendezett találkón.

A képeken két olyan dolgozó látható, akik jó munkájukért értékes jutalomban részesültek. Tázló László esztergályos szorgalmas munkájával járult hozzá az elért sikerhez, ezért jutalomképpen egy rádiót kapott. Varga János kőszőrű, a zászlóadásai eredményes ugyancsak rádióval jutalmazták. Mindkét dolgozó továbbra is eredményes munkát végez. A képen Tázló László és Varga János láthatók munkahelyükön.

Kazinczy Ferenc halálának 125. évfordulója

Kazinczy Ferenc (1759–1831) ma irodalomtörténeti alak. Jó száz esztendővel ezelőtt neve a haladó irodalom lobogója volt, személye az újjáéledő irodalom harcainak tüze-ben a legemlékezetesebb egyike.

A kisnemesi származású Kazinczy az ősi pataki kollegiumban tanult. Jogot végzett, mint annyian kortársaival. De többre vágyott, mint az egyszerű prókatorság, vagy táblabíró. II. József reformjai megihlették a fogékony ifjút és állami hivatalt vállalt, hogy népet a műveltség terjesztésével szabadítsa fel a hüberti elnyomásból. Később iskolafelügyelő — és az első egyike, aki kidöngözte az állami oktatás rendszerét.

A „kalapos király” halála után elvesztette megbízatását. Ettől kezdve csak az irodalomnak él. Részese Martinovics Ignác forradalmi szervezkedésének és ezért feje és jószágvesztésre ítélték. A halálát ítéletétől több évszázadon — így Kazinczy sem hajlik végre, hanem bizonytalan ideig tartó fogságra változtatják. Hat évet tölt börtönben, noha „büne” csak annyi, hogy lemondott a forradalmi kátról és ezt másnak is megmutatta. Börtönveiről szól Fogasom naplója című, megrázóan szép műve. Klasszikus emléket állít benne öszezsekvő társainak, a Jakobinus hazafiainak.

Kiszabadulása után kezdődik igazi irodalmi munkássága. A közhelyről, a zempléni megyei Bányavásárról, — amelyet költőien Széphalomnak nevez, — irányítja az irodalmi életet.

Közel 25 esztendőig a „széphalmi mester” az irodalom szervezője, istápolója, legfőbb bírálója — és minden tollforgató lelkes támogatója. Levelezik minden kortársával. E többezer jelentős levél — pótolja az irodalmi folyóiratot, az írők baráti társaságát és a méltó kritikát.

Az ifjú Kazinczy a kor divatos, érzelmes irodalmi irányzatát követi. Eseményképei a testőrök, különösen Bárczy Sándor. Bácsmegegyi levelei című szentimentális regényfordításban a magyar Werther irodalom egyik alkotójában sokat olvasott művet hozza létre.

Kazinczy a nyelv gazdagításának és az ízlés fejlesztésének kitűnő eszközt látta az idegen remekek áttüzetésében. Egyike első Hamlet fordítóknak és ő ülteti át első nyelvünkre Goethe, Schiller, stb. remekét.

Nem akarta erejét közpészterű eredeti munkák írására pazarolni ak—

Üdülőhelyen

Az aradi Állami Filharmonia dolgozó közlő sokan töltötték szabadidőjüket üdülőhelyeken és szanatóriumokban.

Lukács István a tengeren kezeltette reumáját. Rostás István Vasile Roaitán töltött két kellemes hetet. Finster Ferenc, Crisan Gheorghe és Steiner István Calimaneştiről tértek vissza frissen, egészségesen.

Sokan Sinaán, Slanicon, Kaszóján és más üdülőhelyeken töltötték szabadságukat.

Most mindannyian új erővel, fel-frissülve, egészségesen folytatják munkájukat, hogy az ősszel megnyíló évadban minél magasabb művészi színvonalon nevelhessék az aradi zenekedvelőket.

Ilosvai Béla,
levelező

Erdély egyik jónévi gimnáziumában tanult az egyik barátom, névszerint Kezes Géza. Alacsony, zömök fíu volt, sok pattanással az arcán, pajkos, mint a legtöbb gyermek, s tanulni sem szeretett. Szület minden pénzüket Géza tanítására fordították és miután ismétléssel nagy nehezen átjutott a negyedik, egész nyáron készült a kiserítés-gire.

Készült? Játzott ő is a hasonlóru gyermekekkel, kíváncsi szemmel bámulta már a lányokat és esténként az énekpartján cowboy regényekről hallgatott rémségeket.

Az igaz, hogy a tanulásban közbe-közbe én is segítettem neki, az apja is. De tudja az ég, hogy-hogy nem, semmi, de semmi nem maradt meg a fejében. A szülő nagyon el voltak keseredve... Különbösen mit részletezzem. Előbb Csikszereván, azután Gyulafehérvárról, majd Aradon próbálkoztam — eredménytelenül. Aradról vizsga közben szökött meg. (Nagyon sokáig volt már és szerelmes, tehát szegyetta a tanárak előtt, hogy egyetlen kérdésre sem tud felelni.)

Először engem, mint jó barátját kerestél fel és közölte velem az újabb és egyben utolsó kudarcot.

— Mit tegyek, kérlek? — panaszkodott, miközben sorra kiforgatta az összes zsebeit. Ez volt a szokása.

kor, amikor külföldi könyvek tolmácsolásával nagyobb szolgálatot tehetett a magyar irodalomnak. Tolla alatt a magyar stílus meglepően fejlődött. Az idegen remekirokból a művészi előadás különféle szépségeit ültette át. Könnyedébbé, hajlékonyabbá, színesebbé tette a magyar prózát, bővítette a szókincset, szaporította a szólásformákat. Elethivatásává tette a nyelvújítás diadalra juttatását. Az irodalmi közvélemény egyrésze, az újtők, Kazinczy pártján voltak. A maradiak pedig dühösen hadakoztak ellene és minden erejükkel a nyelvi ódiságokat védtek. Az ortológusok, vagyis a maradiak kiadják a Mondolatot, az újtők, vagyis a neológusok, Kazinczy elveinek

védelmében a Feleletet. A nyelvújítási harc hosszú évekig tart és csak Vörösmarty korában ül el. Utóirásait az Erdélyi levelekben adja közre. Sok-sok verséből ma már alig él valami, ha csak néhány alké-rült epigrammája nem.

Kazinczy Ferenc, mint irodalom-politikus is jelentős. Eseménye: a teljes költői szépség és a csiszolt, kiművelt stílus. Hatása kortársaira szinte felbecsülhetetlen.

Tehetségével, iró munkásságával a haladást és a szabadságharcot elő-készítő demokratikus mozgalmat szolgálta. Elele és tanítása ma: haladó hagyományaink legelaveneb-bike.

Galsai János

JÓL MŰKÖDŐ KÖNYVSTAND

Munkaidő után, vagy szabadidőben gyakran keresik fel a nögyógyászati kórház dolgozóit a könyvstandon, hogy érdeklődésüknek megfelelő könyvet vásároljanak. Az orvosok, ápolók a szakkönyveken kívül megtalálják a legújabb irodalmi műveket is. Comsa Zeuzsa elvtársnő, a könyvstand felelőse gondoskodik arról, hogy a betegek is beszerezhesék az őket érdeklő irodalmi, ideológiai könyveket és idejüket hasznosan tölthessék.

Új, modern mozi épül

A Maroshid felépülése és a villa-mos közlekedés lehetővé tette az új-aradi és zsigmondházi dolgozóknak, hogy az aradi mozikat látogassák. Ennek következtében az új-aradi mozi látogatottsága megcsappant és át-adta helyiségeit a népművelődést szolgáló oltani „Petőfi Sándor” kulturháznak. Most azonban a mozgó-képszínházak temesvári tartományi igazgatósága a maga elé tűzött nagyszabású kulturprogram keretében elhatározta, hogy az új-aradi mozi helyiségét megfelelően átalakít-tatja és abban a mai, haladó korunk igényeinek mindentel megfelelő mo-zit létesít. Miután az abban otthont

Serestély Béla

talált „Petőfi kulturház”-nak más, megfelelő helyiséget találtak és utal-tak ki, hozzákezdtek a helyiség át-alakításához.

A munkálatok már a tavasszal megindultak. A tervek szerint a ren-des ülőhelyeken kívül két sor páholy is szaporítani fogja az ülőhelyek számát. Az új, modern székeket már megrendeltek az egyik temesvári bu-torgártól, s nem sokára a néprvev-lés, kulturterjesztés és nem utolsósorban a dolgozó nép szórakozásá-nak céljait szolgáló mozihelyiség Új-arad és Zsigmondháza dolgozóit előtt megnyitja kapuját.

A román nép — saját történelmének alakítója

— „Segédkönyv a dialektikus materializmus és a történelmi materia-lizmus tanulmányozásához” sorozat. —

(Állami Politikai Könyvkiadó)

A brosur, a tömegek és a szemé-lyiség történelmi szerepének marxi-lenini tanításáról szóló rövid elmé-leti bevezető után, történelmi ada-tokra támaszkodva megértíti azt, hogy népkép évszázados történelmé-nek egyedül és igazi alakítója.

A brosur bemutatja országunk dolgozó tömegeinek a népi demokra-tikus rendszer megteremtésében és megerősítésében, a mezőgazdaság

szocialista átalakításában, az új kul-túra megteremtésében játszott sze-repét.

Az utolsó rész a tömegek alkotó kezdeményezéséről beszél, s arról, hogy ezt az alkotó kezdeményezést állandóan bátorítani és támogatni kell, mert csak így biztosíthatunk egyre újabb lendületet az országunk-ban folyó szocialista építőmunká-nak.

Barátom is roppant izgatott volt, kerülte a szülőket tekintettel és egyre csak ivott. Ivott. Ez némileg engem is felbátorított és mintha új erőt önt-tenék magamba, lekortyoltam a po-hár tartalmát.

Már-már úgy láttam, sikerül szépszerével befejezni a vacsordát, si-kerül eltávoznom, amikor kopogtak az ablakon. A postás volt, táviratot hozott. A család egyik vőrost is-mezőse értesítette, hogy Géza meg-szökött a vizsga elől.

Az apa elsápadt. Az anya arcát szégyenpír öntötte el — egy pillanattal mindketten tisztán láttak. En, a bünrészesség tudatában, jülg pi-rultam s csak barátom örzte meg a válságos pillanatot némileg hideg-vérrel.

— En, én — kezdte Géza — be-csületesen be akartam vallani, de ő, — mutatott rám, — ő mondta, hogy hazudjak.

Erre az arcátlan kijelentésre csak hogy le nem szédültem a székről. A

szoba a fejetelejtére állt s engem va-lami láthatatlan erő a levegőbe emelt: úgy keringtem, mint csirke-rablás előtt a kánya. Micsoda alias-ság! Arra eszméltem fel, hogy Géza szégyenkerősen ismét beletaposott a lábamba: „Vállad!” — olvastam le az arcáról, de én szólni sem tudtam, csak izadtam, szinte patakokban ömlött rólam a víz.

— Es még idejéltél vacsordázt! — mutatott az ajtóra a szigorú papa. — Takarodj!

Az anyja lemondóan, könnyek kö-zött rebegte:

— Mondtam én ugye, ugye mon-dtam, hogy a mi fiunk nem volt ott, ahol észét osztogattak...

Ösztönít szölv, nem tudom ho-gyan kerültem ki az utcára. S mi-közben hazajél tartottam, ismét fíle-mbe csendültek Géza anyjának szava: a mi fiunk nem volt ott, ahol észét osztogattak.

Azután, tizennégy éves fejjel, so-káig gondolkoztam azon, hogy va-jon, hol osztogatták az észét és hogy én ott voltam-e.

Aradi nyelvőr

„Elvisz a cukorral”

Már Arany János megmondta, hogy nyelvünk sajátos szelleme nem is annyira a szavak magyar-ságában, mint inkább az állandó szókapcsolatokban, a szólásokban, a fordulatokban van. A nyelvújítás óta nemzedékek küzdöttek az úgy-nevezett idegen szavak ellen. Nap-jaink a nyelvveltségességi mozga-lom talán ezen a téren érte el a legtöbbet. Boldog-boldogtalan küzd az „idegen” szavak ellen — és közben a fündövízzel a gyereket is kiönti, mert bár elkerül egy sor szövegletlen idegen szót, ugyan-akkor meghonosít és eltűr két-annyi idegenszerűséget a szólások-ban, a fordulatokban.

Az egyetemi felvételi vizsgák most éppen időszerűek! Ezekről szölv, hallottam valakitől, hogy „ötötre vette a vizsgát”. „Szölv megvesztegette a tanárt?” — kér-dezem elképedve. O: „Hogy tel-szik ilyesmit gondolni, hisz ez le-hetetlen!” — válaszolta. Pedig „megvenni” valakit — az eddig magyarul azt jelentette, hogy: le-kenyeréztem, megvesztegettem. E torz szólas a román „a lua exa-menul”-ból eredt. Magyarul: ötös-re vizsgáztam, az érdemlegem ötös, vagy ötösre sikerült a vizs-gám.

Hasonló az eredete a „meges-náltem a katonaságot” — fordú-latnak is. Ez az „a face armata” magyartításból született. Hajdaná-ban a legény, bármily dall volt is, akkora vakmerőségre nem vete-medt, hogy katonaságot „csinál-jon”. Legfeljebb: letöltötte a ka-tonasévt, leszerelt, kiszolgált katoná-volt — vagy meghonosodott, ré-gies kifejezéssel „obsoitolták”. Gondoljunk Garay János halhatat-lan „obsoitására”, a viléző Háy Jánosra!

Es most olyat mondok, hogy el sem hiszik! Szemünk láttára, fü-lünk hallatára, rövidesen új, tel-jességgel értelmellen szólas ala-kul. Most még csak lappang, de mihamar előtör — és jónéhány izés-zamatos nyelvi fordulatun-kat seprí el!

Az új, torzonborz szólas pedig így hangzik:

„Elvisz a cukorral.” Eredete a román: „ma la cu zaharelu” — szólasfordulat. Érthető jó magya-rsággal ez volna: szédít, rászéd, orromnál fogva vezet!

Ne gondoljuk, hogy ezt az „új” szólas még nem használják! Olyan-ek ezek a nyelvi öntudat hiányá-ban született szólasok, mint a be-tegen lappangó kórság. Hirtelen előtörnek és lekaszaolják a régi, izés-zamatos, nyelvünk eredeti szellemének megfelelő szólasain-kal! Küzdjünk hát ellenük!

— I —

Törvéyszéki hír

Maidea Ilie, a DCA zabráni fiók-jának vezetője volt. Ebben a minő-ségében különböző gyapjútáradási szerződéseket, termény- és pénz át-vételi nyugtákat és utalványokat hamisított. Ezekkel az eszközökkel 143.021 lejt csúszasztott.

A fenti vádak terhével került Ma-dea Ilie a vádlottak padjára. A lip-pareajoni néptörvéyszék a vádlottat 15 évi kényszermunkára, öt évi fog-szártásra és az elutaladott öltöz-észe megértítésére ítélte. Hamarosan sor kerül bűntársai ügyének letár-gyalására is.

A Temesvár-tartományi néptör-vényszék visszaautasította a fellebbe-zést és ezzel jogerőre emelte a lip-pareajoni néptörvéyszék ítéletét.

szoba a fejetelejtére állt s engem va-lami láthatatlan erő a levegőbe emelt: úgy keringtem, mint csirke-rablás előtt a kánya. Micsoda alias-ság! Arra eszméltem fel, hogy Géza szégyenkerősen ismét beletaposott a lábamba: „Vállad!” — olvastam le az arcáról, de én szólni sem tudtam, csak izadtam, szinte patakokban ömlött rólam a víz.

— Es még idejéltél vacsordázt! — mutatott az ajtóra a szigorú papa. — Takarodj!

Az anyja lemondóan, könnyek kö-zött rebegte:

— Mondtam én ugye, ugye mon-dtam, hogy a mi fiunk nem volt ott, ahol észét osztogattak...

Ösztönít szölv, nem tudom ho-gyan kerültem ki az utcára. S mi-közben hazajél tartottam, ismét fíle-mbe csendültek Géza anyjának szava: a mi fiunk nem volt ott, ahol észét osztogattak.

Azután, tizennégy éves fejjel, so-káig gondolkoztam azon, hogy va-jon, hol osztogatták az észét és hogy én ott voltam-e.

Bevallom, nem emlékeztem rá, hogy valaha is átvettém volna va-lakitől egyet megállapítottam: az én ba-rátom nem is olyan buta fíu, hiszen a hazugsághoz van elég esze. Igaz, hogy csak ahhoz, semmi máséhoz.

Nem is barátkoztam többé vele.

Török István

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Gyenge játék — megérdemelt győzelem

Fl. Rosie UTA — Temesvári Locomotiva 3:1 (1:1)

A textilgyári csapat csak az első 20 percben és az utolsó 10 percben játszott jól, de ez is elég volt ahhoz, hogy rendkívül gyengén játsszon ellenfelet legyőzzék. Már a 3. percben Smarandescu átadásával Jenai ugrik ki és laposan a jobb-sarokba lök (1:0). Három aradi szög-let és néhány lövés után az aradi csapat csökkent az iramot és a 30. percben egyenlítő a temesvári együttes: szöglet után Lengyel lábáról kerül

hálóba a labda (1:1). A játék ez-után gyenge színvonalu, csak az utolsó percekben élénkül fel: Pecso-vszky fejesét, Bodó hátvéd a 37. percben kézzel üti ki, a megítélt 11-esét Pecsovszky értékesíti (2:1). A 40. percben Jurca szép lövéssel állítja be a végeredményt (3:1).

Szűcs, Dusan, Farmati, Pecso-vszky, Jurca, illetve Corbus, Scortan, Tiganiuc és Avasilchoaie tünnek ki. Bíró Badea Petre (Sztálinváros).

A Medgyesi Energia Flacara aradi vendéggjátéka

A labdarúgó bajnokság B) cso-portjában, a második forduló keretében, az egyik bajnokságra törő csap-at, a medgyesi „Energia-Flacara” vendégszerepel Aradon. A medgye-siek az elmúlt vasárnap a bajnok-ságban eddig vezető nagyszabes-beli Progresul győzték le és az élre tör-nek. Aradi vendéggjátékuk tehát nagy érdeklődésre tart számot, annál is inkább, mert ezúttal már az aradi Locomotiva is teljes csapával áll ki. A mérkőzést vasárnap délután 5 órakor rendezik a Locomotiva pá-

lyán. A labdarúgó bajnokság B) csoportjában, a második fordulója-n egyebként az aradi mérkőzésen ki-vül a következő meccsek szerepelnek: Resicai Energia Metalul—Sztálin-városi Energia U. Tr. Metalul, Szalmári Progresul—Vajdahunya-di Energia Metalul; Aranyosgyéresi Energia Metalul—Szászregényi Recolta; Marosvásárhelyi Recolta—Lupényi Energia Minerul; Nagyszabes-beli Progresul—4(Colozs-vári Locomotiva.

Megkezdődött az aradi egyéni sakk-bajnokság döntője

Az aradi egyéni sakkbajnokság döntője a napokban kezdődött 14 játékos részvételével és az egyes for-dulókat minden hétfőn és csütörtökön délután 5 órakor, vasárnap pedig reggel, 9 órakor rendezik a Locomotiva klubhelyiségében (Closca utca). A verseny résztvevőinek név-sora, a sorsolás sorrendjében, a kö-vetkező:

Dimitrov, Ilea Ioan Energia Metalul I. Ranghet, Steinhubel Lajos Vointa, Dénes István Energia Constructorul, Halic Ivan Energia Metalul G. Di-mitrov, Kádár Árpád Fl. Rosie No-vember 7, János Ervin Vointa-Ar-tek, Herék Béla Fl. Rosie Com. Alimentar, Engel Harry Energia Metalul I. Ranghet, Moisa Nicolae Progresul, Faur Teodor Locomotiva, dr. Nicol Abanasi Progresul, Hers-kovics György Vointa-Artek.

Szombaton a Progresul pályán:

A labdarúgó bajnokság C) csoportjának helyi rangadója

A labdarúgó bajnokság C) cso-portjában már a negyedik özi for-dulót játsszák le és ennek keretében Aradon helyi derbi kerül lebonyo-lításra: az Energia Metalul G. Di-mitrov csapata a Fl. Rosie Novem-ber 7 együttesével mérkőzik. A mec-cset szombaton délután 5 órai kez-dettel rendezik a Progresul pályán és előtte negyed 4 órakor ifjúsági meccs szerepel a műsoron.

A labdarúgó bajnokság C) cso-portjában egyebként a heti program a következő: Craioval Locomotiva—Craioval Energia Constructorul; Piski Locomotiva—Aradi Energia Constructorul; Energia Flacara 14—R. Mlcoal Fl. Rosie; Energia Metalul 108—Craioval Stiinta; Vörös Acéli Energia Metalul—Te-mesvári Progresul.

Néhány sorban

Andzej Walczak lengyel atléta nagyszűrű gerelyvető eredményt ért el: 8120 cm-re dobta a gerelyt. Eredményével a világranglistán a negyedik helyre került.

Szeptember 15-én tartják meg a Szovjetunió és Nyugat-Németország labdarúgó találkozóját. Az A) csa-

Rádióműsor

Péntek, augusztus 31

BUKAREST I: 6.00: A Sclntela vezértük. 6.15: Forradalmi dalok. 6.45: Fúvószen. 7.00: Rádiójúsg. 7.15: Jól reggelt gyerekek. 7.30: Ró-mán népi táncok és dalok. 8.10: Ze-ne. 8.30: Központi sajtószemle. 9.00: Könyvüzene. 9.30: „Szerecs a könyv-vel”. 10.00: Francia zeneszerzők mű-veiből. 10.30: Melódiák és népi tán-cok. 11.00: Népi hangverseny. 12.15: Munkadalok. 13.00: Hírek. 13.05: Puica Alexandrescu énekel. 13.55: Kamarazene. 14.15: A szomszédos országok népi zenekarainak műsorá-ból. 14.48: Esztrád-hangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: A prágai szim-fonikus zenekar. 15.50: Róman népi muzsika. 17.00: Könyvüzene. 18.00: Moszkva beszél. 18.40: Eneklang-verseny. 18.55: Hírek. 19.00: Róman zene. 20.00: Közlemények és zene. 20.10: Kívánsághangverseny. 20.30: Szerelmi dalok és román népi tán-cok. 20.50: Táncczene. 21.15: Rádió-zsinház. 23.00: Hírek, sporthírek. 23.15: Róman népi táncok. 23.29: Szvitték zongorára és zenekarra.

BUKAREST II: 14.05: Az állami énekkarvezetés műsora. 14.30: Zong-rahangverseny. 15.00: Hírek. 15.05: Népzene. 15.30: Könyvüzene. 16.00: Rádiójúsg. 16.15: Hangverseny. 16.45: Melódiák és románok. 17.00: Olvassunk együtt. 17.30: Könyvüze-ne. 19.00: Időszertések a szocialis-ta országokból. 19.30: Róman népi táncok és dalok. 20.00: Falvak usá-gá. 20.16: Könyvüzene. 20.40: Szim-fonikus zene. 21.15: Esztrád-hang-verseny. 22.00: Hírek, sporthírek.

22.25: A finn rádió műsorából. 23.26: Eji hangverseny. BUDAPEST (KOSSUTH): 8.10: Népdalok, csárdások. 9.00: Ivan Ku-ratov versei. 9.10: Operatárszletek. 10.00: Hírek. 10.10: Óvodások műso-ra. 10.30: Móríc Zsigmond elbeszé-lése. 10.40: Zongoraművek. 11.10: Lányok, asszonyok. 11.25: Könyv-üzene. 12.00: Hírek. 12.10: Lengyel-és Dóczy dalok, verbunkosok. 13.00: Falusi híradó. 13.15: Pergó ritmu-sok. 14.15: Uttörő híradó. 14.35: Operatárszletek. 15.00: Hírek. 15.30: Könyvü német zene. 16.00: Váratlan utazás. Ifjúsági rádiójáték. 16.40: Enek. 17.00: Hírek. 17.10: Jó mun-kakért — szép muzsikát. 18.00: Ri-port. 18.50: Ifjú figyelt. 19.20: Sziv-küldi. 20.00: Esti híradó. 20.20: Jó-estét gyerekek! 20.25: Egy amerikai Londonban. Filmzene-részletek. 21.00: Sporthíradó. 21.30: Szimfoni-ikus zenekar. 22.00: Hírek. 22.15: Tíz perc külpolitiká. 23.10: Francia kö-lí versei. 24.00: Hírek. 24.10: Ma-gyar nóták.

BUDAPEST (PETOFI): 14.00: Könyvü magyar muzsika. 15.00: Ze-nekari hangverseny. 16.00: Lap-szemle. 16.10: Operatárszletek. 17.00: Vonósnégyes. 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 18.00: Mezei csokor. 18.30: Egy ma-gyar munkásszony harcos élete. 18.50: Kodály hangverseny részletei. 19.45: Hangfennparádé. 21.00: Könyvü zongoramuzsika. 21.15: Az orvos beszél. 21.30: Régi kórusmu-zsika. 21.40: Enek. 22.00: Táncczene.

IDŐZÁRAS

Augusztus 31-én, pénteken a hő-mérséklet kissé csökken, változó fel-hőzet várható. A nappali hőmérsék-let 26—31 fok között, az éjszaka

15—18 fok között lesz. Mérsékelt, időnként erősödő szél.

A következő 2 napon változó fel-hőzettel, a hőmérséklet csökkentése várható.

termelékenységének növeléséhez.

A világ népei Egyiptom mellett állnak a Szezei kérdésben

INDONEZ KORMÁNYKÜLDÖTT-
SEG UTAZOTT EGYIPTOMBA

SINGAPORE. (Agerpres.) A France Presse hírgyűjteménye szerint indonéz kormányküldöttség utazott Egyiptomba, hogy tanulmányozza a Szezei-csatorna Tár-
saság államosítása folytán kialakult helyzetet és jelentést terjesszen elő erről kormányának.

Endang Szulbi Szusztradirodzo, az indonéz külügyminisztérium magasrangú tisztviselője, a küldöttség vezetője, Singaporeban kijelentette, hogy Indonézia támogatja Nasszer elnök akcióját.

KET EGYIPTOMI KÜLDÖTTSEG
INDUL AZ ARAB ORSZAGOKBA

KAIRO. (Agerpres.) Mint a France Presse jelenti, az egyiptomi kormány elhatározta, hogy Husszein Aziz és Abdel Fattah Haszsan külügyminisztériumi államtit-
károk vezetésével két küldöttséget meneszt az arab országokba azzal a céllal, hogy részletesen tájékoztassák az arab országok kormányait az egyiptomi kormány álláspontjáról a Szezei-csatorna kérdésben.

AZ ARAB SZOLIDARITAS MEG-
NYILVANULASA

DAMASZKUSZ. (Agerpres.) A France Presse az Al-Alam című szíriai napilap nyomán beszámol arról, hogy egyes szíriai, jordániai, libanoni és Gáza vidéki hazafias szervezetek vezetőinek legutóbbi ülésén határozatot hoztak, amely szerint „egy Szezei elleni támadás esetén huszonnégy óra alatt megemissimlenek minden katonai és közbiztonsági berendezést a Perzsa Öbölől az Atlanti-óceánig”.

A szíriai lap közlése szerint a hazafias szervezetek vezetői néhány nap múlva ismét ülést tartanak. Az ülés célja „megértetni az imperialistákkal, hogy az arab országok területe, vízei és nyersanyaga kizárólag az araboké”.

IRAKNAK ARAB-BARÁT POLITI-
KAT KELL FOLYTATNIA

DAMASZKUSZ. (Agerpres.) Nyu-
gati hírgyűjteménye szerint az arab országok kormányai felszo-
lították Irakot, figyelmeztessék a nyu-
gati hatalmakat, hogy kilép a bag-
dadi paktumból, ha „drasztikus ak-
ciókat” fogantatnak Egyiptom el-
len. Arab megfigyelők és diplomá-
ciák körök véleménye szerint, köze-
ledik az a pillanat, amikor Iraknak
választania kell az arab országokkal
való szolidaritás, vagy a Nyugat
védelme alá tartozás között.

A Szezei-csatorna államosítása fol-
yottan alakult az arab államok egy-
ségfrontja, amelyből Irak eddig
hiányzott. A közvélemény nyomára
azonban Irak is csatlakozott
Egyiptomhoz. A Szezei-csatorna Tár-
saság államosításával kapcsolatban
a bagdadi kormány által tanúsított
magatartás után ítélve — hangoz-
tatják ezekben a körökben — kedve-
ző léggör alakult ki arra, hogy Irak
határozottan arab-barát politikát fol-
yasson „még akkor is, ha ez nem
lenne a bagdadi paktum tagállamai-
nak inyére”.

SZOVJET NYILATKOZAT A SZUE-
ZI KÉRDÉSRŐL

KAIRO. (Agerpres.) A TASZSZ
jelenti:

E. D. Kiszlev, a Szovjetunió
egyiptomi nagykövete augusztus 28-
án felkereste Gamal Abdel Nasszer
köztársasági elnököt és nyilatkozatot
nyújtott át neki a szovjet kormány
részéről. A nyilatkozatban a szovjet
kormány a többi között kijelenti: A
szovjet kormány minden vonatkozó-
sában részletesen tanulmányozta a
Szezei csatornahoz fűződő kérdése-
ket, valamint a Londonban 1956. au-
gusztus 16 és 23 között megtartott
értekezlet anyagát s arra a követke-
ztetésre jutott, hogy a szezei kérdés

bármilyen rendezése — az ENSZ el-
veinek és alapokmányának megfele-
lően — Egyiptom szuverén jogainak
tiszteltetését szolgálja, és alapul-
nak az elismerés, hogy Egyiptom
a csatorna teljes jogu ura, tulajdono-
sa és ügykezelője s a csatornán való
szabad hajózás minden időre és min-
den állam számára biztosított.

Ebből kiindulva és a közel- és kö-
zépkeleti térség békéjének és bizton-
ságának érdekében a szovjet kormá-
ny elhatározta, hogy csatlá-
kozik ahhoz a javaslatához, amelyet
a londoni értekezlet 1956. augusztus
20-i ülésén az indiai kormány ter-
jesztett elő a szezei kérdésben.

SZUEZ—PANAMA
DULLES SAJTÓERTEKEZLETE

WASHINGTON. (Agerpres.)

John Foster Dulles külügyminis-
ter keddi sajtóértekezletén megpró-
bálta visszaverni azokat a mind he-
vesebb bírálatokat, amelyek kidom-
borítják az ellentétet az amerikai
diplomáciának a Szezei-csatorna in-
ternacionalizálására irányuló követé-
lése s a kizárólag az Egyesült Álla-
mok által ellenőrzött Panama-csa-
torna tekintetében elfoglalt állás-
pontja között. A külügyminiszter
keddi kijelentésében azzal próbált
érvelni, hogy „a két víziút helyzete
mind gyakorlati, mind jogi szem-
pontból különbözik”. Dulles kijelen-
tette, hogy a Szezei-csatornát 1888-
ban internacionalizálták, „a Pana-
ma-csatorna viszont egy nemzeti ter-
ület, amely felett csak az USA-
nak vannak szuverén jogai”.

Az Egyesült Államoknak ez az
igénye a Panama-csatorna teljes el-
lenőrzésére azonnali ellenhatást vál-
tott ki a panamai kormány részéről,
amely emlékezteti az USA kormá-
nyát arra, hogy a csatorna Pana-
ma állam területén épült és ennek
következtében nem képezheti az
Egyesült Államok nemzeti hajózási
utját.

Az USA Kommunista Pártja
Országos Bizottságának
határozata

NEWYORK. (Agerpres.)

Az Egyesült Államok Kommu-
nista Pártjának Országos Bizottsá-
ga határozatot tett közre. A hatá-
rozat — a többi között — így szól:
„Elítéljük azokat az amerikai körö-
ket, amelyek támogatják ezt az íté-
letet. Ez a támogatás a maccartiz-
mus szellemében történt és nem
tükrözi az amerikai demokratikus kö-
rök állásfoglalását”.

Akárcsak a német nép, mi is tud-
juk, hogy 1956 nem 1933... Meggyő-
ződésünk, hogy Németország mun-
kássága és demokratikus erői a
nemzetközi közvélemény segítségével
kivívják ennek a képtelen ítéletnek a
megsemmisítését, valamint az alap-
vető politikai szabadságjogok hely-
reállítását Nyugat-Németországban”.

—O—

Az Albán Munkapárt
KB nyilatkozata

TIRANA. (Agerpres.) Az ATA
jelenti:

Az Albán Munkapárt Központi Bi-
zottsága nyilatkozatot adott ki Né-
metország Kommunista Pártjának
beállításával kapcsolatban. A nyilat-
kozat a többiek között így hangzik:
Az Albán Munkapárt Központi Bi-
zottsága, a párt és az albán nép ne-
vében felhívókat fejezi ki a karls-
ruhei törvényszék botrányos ítélete
miatt.

Németország Kommunista Pártja
Nyugat-Németország haladó erőinek
élszaka, a német nép léteérdekének
kipróbált harcosa. Az NKP betiltása
támadást jelent nemcsak a kommu-
nista párt ellen, hanem az ország
demokratikus erőinek legelőkelőbb sa-
badásjogai ellen is.

Az Albán Munkapárt Központi Bi-
zottsága kifejezi az albán nép so-
lidalitását és rokonszenvét Nyugat-
Németország kommunistaírt, s az
egész német nép iránt, amely a
szabadsgért, a demokratikus jo-
gokért, az egységes és demokratikus
Németorszáért, a világéke fen-
tartásáért és megszilárdításáért har-
col.

—O—

Rendkívüli ülészakra
hívják össze az angol
parlamentet

LONDON. (Agerpres.)

Az angol kormány augusztus 28-i
ülésén elhatározta, hogy rendkívüli
ülészakra hívja össze a parlamen-
tet. A kormányt főként az egyre
súlyosodó ciprusi helyzet készítette
a parlament összehívására. Az an-
gol kormány ugyanis minden áron
meg akarja tartani Ciprust, mint
földközi-tengeri katonai támaszpont-
ját s ezért elutasítja a cipriótáknak
azt a követelést, hogy adják meg a
szigetnek az önrendelkezési jogot.

—O—

Az USA-ban
A konzervatívok egy harmadik
politikai pártot akarnak
alakítani

NEWYORK. (Agerpres.) A New
York Herald Tribune jelentése sze-
rint szeptember 4. és 6. között Chi-
cagóban értekezletet tartanak az USA
28 államának konzervatív érzelmi
honpolgárai, akik egy harmadik po-
litikai pártot szándékoznak megalá-
kítani.

Az értekezleten Robert Bent Taft
fog elnökölni, aki Robert Taftnak, a
republikánus párt volt vezetőjének
unokafivére. Bent Taft kijelentette,
hogy az új párt többek között Dou-
glas Mc. Arthur tábornokot jelöli az
USA elnöki tisztségére.

—O—

Néhány mondatban

— A Kínai Népköztársaságból au-
gusztus 27-én 22 tagú küldöttség
érkezett Jordánia fővárosába. A kü-
ldöttség a két ország közti kapcsola-
tok megerősítéséről folytat tárgyalá-
sokat Huszejn királlyal és Ibrahim
Hasim miniszterelnökkel.

— A németországi szovjet o-
patozók kötelezően tartozó 92-es gya-
logási ezred katonái augusztus 27-én
Drezdából hazautaztak a Szovjet-
unióba.

— Az athéni nemzetközi zene-
és színművészeti fesztivál igazgatósa-
gának meghívására augusztus 28-án
Moszkvából Görögországba utazott
V. I. Muradelli zeneszerző és L. B.
Kogan hegedűművész.

— Augusztus 28-án visszaérkezett
Dzsarkartába a londoni értekezleten
részvett indonézai küldöttség. Ab-
dulnall külügyminiszter, aki a kü-
ldöttséget vezette, augusztus 30-án
repülőgépen Moszkvába utazik s a
Szovjetunióban tartózkodó Szukarno
elnökkel együtt körutat tesz az or-
szágban.

— A Skaug kereskedelmi minis-
ter vezetésével augusztus 28-án nor-
vég kereskedelmi küldöttség érkezett
Moszkvába.

Ceyloni kormányküldöttség érkezett Moszkvába

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ.
Augusztus 27-én este ceyloni kor-
mányküldöttség érkezett Moszkvába,
élén Claude Coreával, hogy tárgya-
losokat folytasson a Szovjetunió kor-
mányával a két ország diplomáciai,
gazdasági és kulturális kapcsolatainak
felvételéről.

A ceyloni kormányküldöttséget a
vnuokvói repülőterén V. V. Kuznye-
cov, a Szovjetunió első külügyminis-
terhelyettese, más személyiségek,
valamint szovjet és külföldi újsá-
gírók fogadták. A küldöttség fogadá-
sára egyes diplomáciai kirendeltsé-
gek Moszkvában akkreditált vezetői
is megjelentek.

D. T. Sepilov fogadta a küldöttséget

MOSZKVA. — (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

D. T. Sepilov, a Szovjetunió kül-
ügyminisztere augusztus 28-án fog-
adta a Moszkvába érkezett ceyloni
kormányküldöttséget.

Szovjet részről jelen volt: V. V.
Kuznyecov, a külügyminiszter első
helyettese és B. M. Volkov, a kül-
ügyminisztérium délkelet-ázsiai ügy-
osztályának vezetője.

Edgar Faure nyilatkozott a Szovjetszkaia Russzija
című lap munkatársának

MOSZKVA. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió parlamenti csoport-
jának meghívására a Szovjetunióban
tartózkodó Edgar Faure volt fran-
cia miniszterelnök, a nemzetgyűlés
képviselője, A Szovjetszkaia Russzija
című lap közli Edgar Faure nyil-
latkozását, amelyet a lap munkatár-
sának orosz nyelven adott. Arra a
kérdésre, hogy régen tanulmányoz-
za-e az orosz nyelvet, Faure ezt vá-
laszolta: még diákkoromban kez-
detem tanulni oroszul. Eredetiben ol-
vastam Tolstojt, Gogolt, Dosztoje-
vszkijt és Puskin alkotásait, egyes
szovjet írók műveit. Ebből követke-
zetheti, hogy mindig hittem a fran-
cia és szovjet népek közötti barátság
lehetőségében.

Bulgariával és Hruscsoval való
találkozásáról szólva Faure hangsú-
lyozta, hogy az rendkívül barátságos
jellegű volt. Mélyen meghatott, —
mondotta — hogy Bulgarián és
Hruscsov már Moszkvába érkezése-
m első napján fogadták.

Arra a kérdésre, hogy a Szovjet-

unióbeli látogatásának mi a célja,
Faure ezt mondta: Mint turista ér-
keztem ide. Különösképpen érdekel-
nek a középázsiai szovjet köztársá-
ságok. Franciaországban vannak a
muzulmán lakossággal összefüggő
problémák. Az önk országában jól
és hozzáértéssel megoldották a volt
Oroszország távoli vidékeinek fej-
lesztésével kapcsolatos kérdéseket és
baráti kapcsolatokat létesítettek az or-
szág összes népei között. Nekünk
Franciaországban — mondotta —
Faure — hasonló kérdést kell meg-
oldani. Sajátos, független államszó-
veltségeket kell létrehozni, amely-
ben résztvesznek a muzulmánok és
keresztények.

Nagyon szeretnék látogatást teni
ni az ugynevezett szűzöldeken —
mondotta a továbbiakban Edgar
Faure. — Sokat olvastam ezekről és
tudom, nagy kérdéseket oldanak meg
a szűzöldek értékesítésével. Ez a
kérdés érdekelt, mint a parlament
mezőgazdasági kérdésekkel foglal-
kozó képviselője.

Augusztus 30-ra virradó éjszaka
Edgar Faure elutazott Taskentbe.

Szukarno megbeszélése a szovjet
államférjakkal

MOSZKVA. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

Dr. Szukarno, Indonézia elnöke
augusztus 29-én meg látogatta K. J.
Vorosilovot, a Szovjetunió Legfelső
Sovjetje Elnökségének elnökét.

Dr. Szukarno elnök kíséretében
volt L. N. Palar, Indonézia moszkvai
rendkívüli és meghatalmazott nagy-
követe és több más hivatalos sze-
mélyiség.

A szívélyes és baráti légkörben le-
folyt megbeszélésen szovjet részről
jelen voltak: D. T. Sepilov kül-
ügyminiszter, S. R. Rasidov, a Legfelső
Sovjetje Elnökségének alelnöke, A. F.
Gorkin, a Legfelső Sovjetje Elnöksé-
gének titkára és D. A. Zsukov, a
Szovjetunió indonézai rendkívüli
és meghatalmazott nagykövete.

Ugyanaznap N. A. Bulgaryin, a

Szovjetunió Minisztertanácsának el-
nöke is fogadta dr. Szukarnot.

Szukarno elnök kíséretében volt
L. N. Palar, Indonézia rendkívüli
és meghatalmazott moszkvai nagy-
követe és az elnök kíséretének tag-
jai.

Jelen volt D. T. Sepilov, a Szovjet-
unió külügyminisztere és D. A. Zsu-
kov, a Szovjetunió rendkívüli és
meghatalmazott indonézai nagykö-
vete.

—O—

MOSZKVA. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

K. J. Vorosilov, a Szovjetunió
Legfelső Sovjetje Elnökségének el-
nöke, augusztus 29-én villásgalatt
adott a Nagy Kreml Palotában
Szukarnonak, Indonézia köztársasá-
gi elnökének tiszteletére.

—O—

Jóváhagyták Hollandia Kommunista Pártja
XVIII. kongresszusának téziseit

HAGA. (Agerpres.)

Hollandia Kommunista Pártjának
Központi Bizottsága augusztus 20 és
21-én megtartott plenáris ülésén jó-
váhagyta az október 5-én „Amster-
damban összeülő XVIII. pártkon-
gresszus téziseit.

A De Waarheid közli a téziseket,
amelyek nagy figyelmet szentelnek
az SzKP történelmi fontosságú XX.
kongresszusának, főként pedig a J.
V. Stálin személyének kultuszára
vonakodó bírálatnak. A tézisek ki-
mondják, hogy Hollandia Kommunis-
ta Pártja egyetért az SzKP KB ju-
nius 30-i határozatával a személyi
kultusz és követelményei felszámolá-
sának kérdésében, valamint a sze-
mélyi kultusz okainak és követke-
zményeinek helytálló és megnyugtató
elemzésével.

A tézisek kifejtik, hogy Hollandia
Kommunista Pártja előtt a következő
feladatok állnak: harc a békéért és
Hollandia felszabadításáért az ame-
rikai uralom alól; harc a demokrá-
cia védelméért és továbbfejlesztéséért
Hollandiában; a dolgozók érdekeinek
megvédése; harc a monopóliumok és
a gyarmati törke uralma ellen.

Hollandia Kommunista Pártjának
KB téziseiben javasolja a párt szer-
vezeti felépítésének bizonyos foku
módosítását.

A tézisek hangsúlyozzák: a párt
legfőbb politikai feladata a kommu-
nisták és a szocialisták egységének
helyreállítása.

Megbeszélés az SzKP Központi Bizottságánál

MOSZKVA. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

Kanada Haladó Munkapártjának
Moszkvában tartózkodó küldöttsége
augusztus 29-én megbeszélést fol-
yalt az SzKP KB több vezető tag-
jával.

A megbeszélésen részt vett N. Sz.
Hruscsov, az SzKP KB első titkára,
M. A. Szuszlov, az SzKP KB titká-
ra, B. N. Ponomarev, az SzKP KB

tagja, valamint a kanadai küldött-
ség tagjai: Tim Buck, Kanada Hala-
dó Munkapártja országos bizottsá-
gának főtákkára, L. Morris, D. Sols-
berg és W. Cardash, az országos
bizottság tagjai.

A két testvérpárt képviselői az
öszinte barátság és a kölcsönös meg-
értés szellemében folytatták le meg-
beszélésüket.

—O—

Ma filmszínházainkban

Dózsa György: szeptember 2-ig:
SZERELMŐR SZOL A GITAR.
Nicola Balcescu: szeptember 2-ig:
SZAKADEK. Herbák János: szeptem-
ber 2-ig: HALHATATLAN
MELODIK. I. L. Caragiale: szeptem-
ber 2-ig: VIZKERESZT. Ifjúsági:
szeptember 2-ig: MANDY. Solidari-
tate (Gaj): szeptember 2-ig: A
DENEVER. — Maxim Gorkij

(Mikelaka): szeptember 2-ig:
SCHUBERT. — December 30:
szeptember 1-én és 2-án: ARL-
BERG—EXPRESS. Ilie Piniilie
(Gradiste) CFR: augusztus 31—
szeptember 2-ig: RIADO A HE-
GYEKEN.

—O—

FIZESSONK ELO IDEJEBEN
A SZOVJET ES HAZAI SAJTO-
TERMEKEKRE.

Fagerholm finn miniszterelnök nyilatkozata K. J. Vorosilov finnsországi látogatásával kapcsolatban

HELSINKI. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

K. A. Fagerholm, Finnország mi-
niszterelnöke K. J. Vorosilov, a Szov-
jetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége
elnökének finnsországi látogatásával
kapcsolatban egyebek között a követ-
kezőket mondotta a moszkvai rádió
munkatársának:

Finnország kis állam. Amikor egy
olyan hatalom, mint a Szovjetunió,
annyi figyelmet és olyan meleg ba-
rátságot tanúsít irántunk, mint ahogy
ez az utóbbi napokban történt, ne-
künk, finnek számára ez nagy örö-
met jelent. Feltételezem, hogy szov-
jet vendégeink is tapasztalhatták
irántuk táplált őszinte érdeklődését
és azt majd ismertté teszik hazá-
jukban.

A valódi barátság nem egyszerű
szavakból, hanem elsősorban baráti
akciókból áll. Az utóbbi években mi,
finnek, láthattuk, hogy a Szovjetunió
tett ilyen akciókat. Hogy egy pél-
dát adjak, megemlítem, hogy az el-
mult telen a Szovjetunió visszaadta
Finnországnak Porkkala-Udd terü-
letét, — szülőföldemet, negyven év-
el a bérlet határidejének lejártá-
 előtt. Ami bennünk, finnekben illet,
mi ugyanilyen őszintén igyekszünk
bebizonyítani, hogy barátok akarunk
lenni nem szavakkal, hanem tettek-
kel. A Szovjetunió más küldöttségei-
nek országunkban tett látogatása vé-
leményem szerint arról tanuskodik,
hogy a Szovjetunió méltányolja tö-
—O—

Indonézia moszkvai nagy-
kövétének fogadása
Szukarno elnök tiszteletére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A
TASZSZ jelenti:

L. N. Palar Indonézia moszkvai
rendkívüli és meghatalmazott
nagykövete augusztus 29-én fogá-
dást adott a Szovjetuniót látogató
Szukarno elnök, a kiváló indonézai
államfő tiszteletére.

A Szovjetunió részéről a fogadá-
son résztvettek Vorosilov, Bulgaryin,
Hruscsov, Kaganovics, Malenkov,
Mikojan, Pervuhin, Szaburov, Szusz-
lov, Brezsnyev, Sepilov, Arisztov,
Beljajev, Lobanov, Taraszov, Rasi-
dov, Jasznov elvtársak, a Szovjetunió
miniszterei, a Legfelső Tanács El-
nökségének, a honvédelmi és kül-
ügyminisztérium főtisztviselői, a kul-
túrális élet, valamint az ortodox és
muzulmán klérus képviselői.

A fogadáson hasonlóképpen részt-
vettek a ceyloni kormányküldöttség
tagjai, a Szovjetunióba akkreditált di-
plomáciai képviselők vezetői, vala-
mint szovjet és külföldi újságírók.

A Szakszervezeti Világszövetség nyilatkozata
a nyugat-németországi dolgozók demokratikus
jogai elleni merényletekről

PRAGA. (Agerpres.) A CETEKA
jelenti:

A Szakszervezeti Világszövetség
titkársága augusztus 29-én nyilatko-
zatot bocsátott ki a nyugatnémetor-
szági dolgozók demokratikus jogai
elleni merényletekről kapcsolatban.
A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a
Szakszervezeti Világszövetség számta-
lanszor leleplezte és elítélte a mi-
litarizmus és a náciizmus feltámadá-
sának riasztó megnyilvánulásait
Nyugat-Németországban. Az egész
világ dolgozóinak akaratából 1945-
ben létrejött Szakszervezeti Világ-
szövetség az összes, különböző be-
állítottságú szakszervezetek által el-
fogadott statútuma értelmében fel-
adatává tüzte ki, hogy harcoljon a
fasizmus minden megnyilvánulása
ellen, a dolgozók demokratikus jogai
ellen indított merénylettekkel szem-
ben, a tartós béke megteremtéséért.

A nyilatkozat rámutat arra, hogy
a nyugatnémetországi monopólisták
körök az utóbbi időben igyekeznek
felszámolni a sztrájkjogot, korlátoz-
zák a munka szabadságát, offenzí-
vát indítanak a dolgozók létfontos-
sága jogai ellen. A Szakszervezeti
Világszövetség a dolgozók vívmá-
nyaira, Németország békés egyesi-
tésének ügyére mért rendkívül su-
lyos csapásnak tekinti Németország
Kommunista Pártjának és más de-
mokratikus szervezeteinek betiltását.

A Szakszervezeti Világszövetség
a nyugatnémetországi szakszervezetek

és a Német Demokratikus Köztársá-
ságbeli Német Szabad Szakszerve-
zetek Szövetsége közötti testvéri
egytütműködés létrehozása mellett
fogal állást. Ez az egytűtműködés
napról-napra szívesebben válik
a harcban, amelyet a dolgozók a
nyugatnémetországi antidemokratikus
agresszív intézkedések ellen folytat-
nak és amelyek veszélyeztetik a bé-
két és az egész német nemzet dol-
gozóinak érdekeit.

A dolgozók — hangsúlyozza a nyi-
latkozat — jól emlékeznek arra,
hogy a fasizmus és a háború borzal-
mal Németország Kommunista Pár-
tjának 1933-ban történt betiltása
előzte meg. Ez az akció a független
munkásszervezetek és az összes de-
mokratikus szervezetek felszámolásá-
hoz vezetett.

Ezért a Szakszervezeti Világszö-
vetség 85 millió tagja nevében tiltá-
kozik a demokrácia és a szabadság
megsemmisítése ellen a Német Szövet-
ségi Köztársaságban.

A Szakszervezeti Világszövetség
testvéri üdvözlését tolmácsol